

Posudek vedoucí diplomové práce

JUDr. Karolina Žáková, Ph.D.

Název práce: Deep Seabed Mining in the Area: Environmental Aspects of the Legal Framework

Autor práce: Štěpán Hron

Diplomová práce je zpracována v anglickém jazyce v celkovém rozsahu 85 stran, z toho 75 stran (dle čestného prohlášení autora 187 903 znaků včetně mezer) vlastního textu. Kromě úvodu a závěru je výklad členěn do šesti částí. První část shrnuje odborné (mimoprávní) základy hlubokomořské těžby, druhá představuje prameny právní úpravy, třetí se zaměřuje na předmět právní úpravy, čtvrtá se věnuje aktérům hlubokomořské těžby a jejich povinnostem, pátá analyzuje environmentální opatření uplatňovaná Mezinárodním úřadem pro mořské dno (*International Seabed Authority, ISA*) a šestá představuje relevantní národní právní úpravy České republiky a Německa. Práci doplňují seznamy použitých zkratk a zdrojů a povinné náležitosti (abstrakty, klíčová slova).

Datum odevzdání práce: 4. září 2022

Aktuálnost (novost) tématu: Zvolené téma je vysoce aktuální a zajímavé, a to jak z pohledu věcného, tak právního. Právní režim tzv. Oblasti (*Area*) a jejích (nerostných) zdrojů obsažený v Úmluvě OSN o mořském právu (*United Nations Convention on the Law of the Sea, UNCLOS*) z roku 1982 a k ní přijaté Dohodě o provádění části XI z roku 1994 patří k neoriginálnějším konstruktům mezinárodního práva vůbec, který tradičně individualistický a do jisté míry sobecký přístup států ve vztahu k přírodním zdrojům nahrazuje společnou správou a zájmem lidstva jako celku. Dlouho se přitom jednalo o právní úpravu, která stála relativně na okraji zájmu států, neboť těžba z hlubokomořského dna nebyla z důvodu vysokých nákladů a situace na globálním trhu se surovinami rentabilní. Tento stav se však v posledních letech mění. Zároveň se rozšiřují vědecké znalosti týkající se biodiverzity hlubokomořského dna – považovaného v době přijetí výše zmíněné právní úpravy za poušť bez života – a rizik, která pro hlubokomořské ekosystémy těžba může představovat, a objevují se hlasy, že by měla být regulována mnohem přísněji. Otázka je řešena mimo jiné i v rámci konference vyjednávací prováděcí dohodu k UNCLOS zaměřenou na ochranu a udržitelné využívání mořské biodiverzity v oblastech za hranicemi národní jurisdikce, jejíž páté zasedání se konalo v srpnu letošního roku, a je tedy skutečně vysoce aktuální. Z pohledu zpracování formou studentské kvalifikační práce na PF UK se navíc jedná o téma, které lze označit za nové; „mořskými“

tématy se totiž vzhledem k vnitrozemské poloze České republiky studenti, stejně jako odborná česká právní literatura, zabývají spíše výjimečně, přestože jsou velmi důležitá.

Náročnost tématu: Zvolené téma považuji za poměrně náročné. Pro jeho kvalitní zpracování je nutná nejen znalost příslušných ustanovení UNCLOS a prováděcí dohody z roku 1994 (která jsou sama o sobě poměrně složitá), ale též souvisejících pravidel mezinárodního práva, dokumentů ISA a výsledků činnosti dalších mezinárodních orgánů, zejména Mezinárodního tribunálu pro mořské právo (*International Tribunal for the Law of the Sea*, ITLOS). K tématu existuje jen omezená česká odborná právní literatura a ve výuce a vědecké činnosti na PF UK je mu věnována jen minimální pozornost, ze strany autora proto vyžadovalo vyšší míru samostatnosti než jiná témata, a to již ve fázi hledání zdrojů a stanovení cílů práce.

Hodnocení práce: Práci celkově hodnotím jako velmi kvalitní, a to jak po stránce formální, tak obsahové. Vzhledem k tomu, že ji autor píše v angličtině, která není mým mateřským jazykem, nejsem schopna objektivně hodnotit jazykovou stránku, v textu jsme však nenalezla výraznější chyby a považuji ho za srozumitelný a čtivý. Grafická úprava práce je střídavá a přehledná, autor velmi dobře pracuje se zdroji a poctivě a formálně správně na ně v průběhu textu v poznámkách pod čarou odkazuje (včetně zkrácených citací v případě opakovaných odkazů na tytéž zdroje). Struktura výkladu je srozumitelná, jednotlivé části práce a jejich kapitoly na sebe logicky navazují a čtenáři pomáhají téma pochopit v celé jeho komplexnosti. Použité zdroje (výlučně zahraniční) jsou pro tuto úroveň studentské kvalifikační práce dostatečné jak z hlediska kvantitativního, tak kvalitativního, pro případnou budoucí autorovu vědeckou činnost zaměřenou tematicky stejným směrem však doporučuji věnovat pozornost i české odborné právní literatuře, která je sice omezená, ale existuje (konkrétně mám na mysli zejména práce prof. Jana Ondřeje z PF UK, v menší míře i mé vlastní). Co se týká obsahu práce, kladně hodnotím snahu o komplexní pojetí tématu, ucelenost výkladu a zejména autorovu schopnost podat složitou problematiku právní úpravy těžby z hlubokomořského dna v zásadě jednoduchým a velmi srozumitelným způsobem pojednávajícím v odpovídajícím rozsahu o všech podstatných dílčích aspektech. Ze stovek stránek relevantních dokumentů, které musel nastudovat, autor velmi dobře vybírá to podstatné, aniž by jeho výklad byl povrchní či zavádějící. Závěr (část sedmá) přináší přehledné shrnutí autorových zjištění a jeho závěry, které mají oporu v předchozím výkladu a správně zdůrazňují význam ochrany hlubokomořského dna jako nedílné součásti planetárního ekosystému. Musím přiznat, že mě poněkud mrzí, že se autor rozhodl psát práci v angličtině, pro českou právní vědu, resp. obecně českého čtenáře, by obdobná práce v češtině byla velmi cenná. Nezbyvá než doufat, že autor na jejím základě vytvoří alespoň článek do některého z českých odborných časopisů, na prvním místě se samozřejmě nabízí České právo životního prostředí.

Doporučení k obhajobě a návrh klasifikace: S ohledem na výše uvedené konstatuji, že předložená práce splňuje požadavky kladené na diplomové práce na Právnické fakultě UK, a doporučuji ji k ústní obhajobě s navrženým klasifikačním stupněm **výborně**.

Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

1. Poslední věta práce tvrdí, že „*DSBM should be treated as shared concern to all humans and should only be undertaken with the highest level of caution*“. Prosím autora v této souvislosti o shrnutí role principu předběžné opatrnosti v právní úpravě těžby z hlubokomořského dna v Oblasti.
2. Jakou roli hraje pro těžbu z hlubokomořského dna v Oblasti vyjednávaná prováděcí dohoda k UNCLOS o ochraně a udržitelném využívání mořské biodiverzity v oblastech za hranicemi národní jurisdikce (viz <https://www.un.org/bbnj/>)?

V Praze dne 23. září 2022

.....
JUDr. Karolina Žáková, Ph.D.
vedoucí diplomové práce